

Głos Gminy Dynów

Informator Gminy Wiejskiej
Dynów

Nr 3 / 2020
ISSN 2719-6860

- Nowe numery telefonów do UG
- Budowa obwodnicy zakończona
- Segregacja śmieci
- Fundusze dla OSP

Wesołych Świąt!

CHCESZ OGRANICZYĆ DO MINIMUM WIZYTY W URZĘDACH?

PRZEKAŻ SWOJE DANE DO

Rejestru Danych Kontaktowych (RDK)

Dzięki temu urzędnik zamiast wysyłać pismo będzie mógł po prostu do Ciebie zadzwonić lub wysłać maila.

**Przełącz do RDK swój numer telefonu i adres e-mail.
Dzięki temu szybko dostaniesz powiadomienie o np.:**

- Dokumentach gotowych do odbioru (np. dowodzie osobistym lub dowodzie rejestracyjnym).
- Rozpatrzeniu złożonych przez Ciebie wniosków (np. w programie Rodzina 500+).
- Zbliżającym się terminie utraty ważności dowodu osobistego.
- Potrzebie uzupełnienia dokumentów.

JAK DOŁĄCZYĆ DO RDK? TO PROSTE! MOŻESZ TO ZROBIĆ NA DWA SPOSOBY:

W URZĘDZIE

Wypełnij dostępny u nas formularz.
Jeśli masz pytania, zapytaj urzędnika.

PRZEZ INTERNET

Wejdź na www.gov.pl
i wybierz usługę Skorzystaj
z Rejestru Danych Kontaktowych (RDK).

Przekazanie danych do RDK jest dobrowolne i bezpłatne. W każdej chwili możesz je także zmienić lub usunąć. Dbamy o bezpieczeństwo Twoich danych. Mają do nich dostęp wyłącznie uprawnieni urzędnicy. Bez obaw - nie ma ryzyka, że Twoje adres e-mail i numer telefonu wpadną w niepowołane ręce.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polityka Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa nr 2 "e-administracja i otwarty rząd", Działanie nr 2.1 "Wysokie dostępność i jakość e-usług publicznych"

Gminny Punkt Konsultacji dla osób uzależnionych

Jeśli Ty lub ktoś z Twoich bliskich ma problem z alkoholem, narkotykami, substancjami psychoaktywnymi i nie wiesz co zrobić, jak pomóc sobie, komuś bliskiemu?

Poszukaj bezpłatnej pomocy w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym:

**Urząd Gminy Dynów parter, pokój nr 3
czynny w każdy pierwszy i trzeci wtorek miesiąca
w godz. 14:30 – 16:30
dyżur pełni terapeuta ds. uzależnień
Pani Lucja Bachurska**

Zakres oferowanej pomocy:

- poradnictwo i konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych od alkoholu,
- poradnictwo i konsultacje indywidualne dla osób współuzależnionych (osoby bliskie, rodzina),
- poradnictwo i konsultacje indywidualne dla ofiar prze-

mocy w rodzinie,

- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym.

**Przyjdź, Porozmawiaj, Pomóż Sobie lub Innym
WIZYTA JEST BEZPŁATNA**

Punkt funkcjonuje w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

W związku z zaistniałym zagrożeniem epidemiologicznym związanym z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 i wprowadzanymi obostrzeniami, należy przed wizytą skontaktować się z Urzędem Gminy na nr. telefonu 17 230 01 14 w celu uzyskania informacji czy w danym dniu Gminny Punkt Konsultacyjny będzie czynny.

Drodzy Państwo, Mieszkańcy Gminy Dynów, Czytelnicy

Święta Bożego Narodzenia to czas niezwykły, czas pełen uroku,

czas podsumowań i gadamy nad światem i naszymi uczynkami.

To chwila wytchnienia, którą poświęcamy rodzinie i przyjaciołom.

W tym pięknym czasie życzymy, by te Święta były okresem pojednania,

gadamy nad ludzkim losem, a szczególnie wyciszenia.

Niech pod świąteczną choinką znajdzie się przede wszystkim rodzinne szczęście,

rozumienie i miłość. Nowy 2021 rok niech przyniesie spełnienie nadziei i wytyczy

drogę na której można spotkać życzliwość i zrozumienie.

Jednocześnie życzymy wszelkiego dobra, w pełnym zdrowiu, wielu sukcesów

w życiu osobistym i zawodowym.

*Samorząd
Gminy Dynów*

WYKAZ NUMERÓW TELEFONÓW DO URZĘDU GMINY DYNÓW

17 230 01 14	Sekretariat
17 230 01 14	Wójt
17 230 01 26	Zastępca Wójta
17 230 01 15	Sekretarz
17 230 01 18	Skarbnik
17 230 01 02	Biuro Obsługi Klienta
17 230 01 05	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
17 230 01 04	GOPS - Kierownik
17 230 01 06	GOPS
17 230 01 08	GOPS - Świadczenia rodzinne
17 230 01 10	Podatki
17 230 01 12	Kasa
17 230 01 13	Ewidencja Ludności
17 230 01 07	Sprawy wojskowe
17 230 01 17	Księgowość podatkowa
17 230 01 19	Księgowość budżetowa
17 230 01 20	Gospodarka nieruchomościami i utrzymanie dróg
17 230 01 21	Przewodniczący Rady (w każdy Czwartek w godz. 9-12)
17 230 01 22	Kadry
17 230 01 23	Budownictwo, Ochrona Środowiska
17 230 01 25	Fundusze, Inwestycje
17 230 01 27	Informatyk
17 230 01 28	Gospodarka komunalna
17 230 01 01	Oświata - kierownik, Stypendia szkolne
17 230 01 00	Oświata

Czekamy na sygnały

Napisz: fundusze@dynow.regiony.pl

Zespół redakcyjny: Urząd Gminy Dynów

Nasza strona w internecie:

www.gminadynow.pl,

www.facebook.com/gm.dynow/

Skład idruk: DRUKARNIA TRIADA,
36-040 Boguchwała, Kolejowa 15
Tel. 604 469 611

Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, atakże opatrywania własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów inie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane wartykułach są poglądami ich autorów anie wydawcy.

SPIS TREŚCI

- Budowa obwodnicy Dynowa dobiegła końca ..... str. 4
- Gmina Dynów pod biało - czerwoną ..... str. 5
- Ekologiczna energia dla mieszkańców gminy ..... str. 5
- Rządowa pomoc dla sprzedawców chryzantem ..... str. 6
- Kolejny etap budowy sieci kanalizacji sanitarnej zakończony ..... str. 6
- Przydomowe oczyszczalnie ścieków ..... str. 7
- Odnowione przystanki ..... str. 7
- Segregacja odpadów ..... str. 8
- Fundusze dla OSP z terenu gminy ..... str. 10
- Wymiana oświetlenia w Bachórze ..... str. 10
- Odślonięcie pamiątkowej tablicy ofiar NKWD ..... str. 11
- Wioski tematyczne ..... str. 12
- Wanda ze Skrzyńskich hrabina Ostrowska ..... str. 14
- Nowe książki dla szkolnych bibliotek ..... str. 16
- „Dbam o środowisko, korzystam z OZE” – konkurs i jego laureaci z Gminy Dynów ..... str. 16
- Kolejny sukces uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 im. ks. Bronisława Markiewicza w Harcie ..... str. 17
- "Słoneczka" i "Biedronki" w Bachórze ..... str. 18
- Lokalny Festiwal Talentów ..... str. 19
- Oddziały Przedszkolne z nowym wyposażeniem ..... str. 20
- Ultra Przesilenie – czyli biegi trailowe na Pogórze Dynowskim ..... str. 21
- LKS Pogórze Bachórze ze wsparciem z programu ministerialnego „KLUB” ..... str. 22
- Odcinek testowy Rajdu Rzeszowskiego w Dylągowej ..... str. 23

Budowa obwodnicy Dynowa dobiegła końca

Ponad 3,5 kilometrowa jednojezdniowa (2 pasy ruchu po 3,5 m każdy) trasa klasy G została poprowadzona nowym śladem po wschodniej stronie miasta, w sąsiedztwie kolejki wąskotorowej relacji Przeworsk – Dynów.

Projekt pn. „Budowa obwodnicy m. Dynów w ciągu drogi wojewódzkiej nr 835 Lublin-Przeworsk-Grabownica Starzeńska” współfinansowany z Regionalnego Programu

Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020. Inwestorem jest właśnie województwo podkarpackie oraz Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie. Koszty budowy wyniosły około 35 mln złotych.

Budowa obwodnicy rozpoczęła się 19 września 2019 roku. Projekt i budowę powierzono wyłonionej w przetargu firmie Eurovia Polska. W wyniku tej inwestycji nastąpi upłynnienie,

zmniejszenie natężenia ruchu i związanych z nim uciążliwości na istniejących ulicach Dynowa. Przyczyni się do zwiększenia przepustowości dróg, spowoduje zwiększenie atrakcyjności gospodarczej całego regionu, poprawi warunki życia mieszkańców nie tylko miasta ale i gminy Dynów, wzrost bezpieczeństwa oraz ochronę środowiska.

Obwodnica będzie po wschodniej stronie miasta.

Jest drogą jednojezdniową. Z dwoma rondami (w Bachórzcu i w Dynowie), skrzyżowaniami z drogami gminnymi i drogami powiatowymi, chodnikami i ścieżkami rowerowymi. Wybudowano dwa przejazdy kolejowo-drogowe na skrzyżowaniu z linią Przeworskiej Kolejki Wąskotorowej oraz trzy mosty na potokach.

Jeszcze w tym roku obwodnica zostanie otwarta dla ruchu.

UG

fot. Gazeta Codzienna Nowiny

fot. Gazeta Codzienna Nowiny

19.09.2019 r.

19.09.2019 r.

Gmina Dynów pod biało - czerwoną

Projekt „Pod biało-czerwoną” zakłada sfinansowanie przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zakupu masztów i flag w każdej z gmin w Polsce, której mieszkańcy dołączą do projektu. Inicjatywa zakupu masztu i flagi zależała od mieszkańców.

Celem projektu jest także godne upamiętnienie zwycięstwa wojsk Rzeczypospolitej nad armią bolszewicką w Bitwie Warszawskiej 1920 roku. Umieszczenie flagi na maszcie w wyjątkowym miejscu to dowód na to jak ważne są sym-

bole narodowe w życiu Polaków. Te, za które życie w walce o wolność Ojczyzny poświęcali nasi przodkowie.

Aby wziąć udział w akcji, należało zebrać odpowiednią liczbę głosów poparcia online za pomocą serwisu internetowego. Głos poparcia dla inicjatywy zakupu masztu i umieszczonej na nim flagi, która będzie dumnie eksponowana w centralnym miejscu gminy, mogli oddawać jej mieszkańcy.

Gmina Dynów potrzebowała 100 głosów. Zdobyliśmy

ponad dwa razy tyle i za tą mobilizację serdecznie dziękujemy mieszkańcom.

UG

Ekologiczna energia dla mieszkańców gminy

Zakończony został projekt pn. „Rozwój mikroinstalacji OZE na potrzeby budynków i obiektów niepublicznych zlokalizowanych na terenie Gmin: Stary Dzików, Sieniawa i Dynów”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020. Wartość projektu ogółem wyniosła 10 269 519,08 zł. Gmina Dynów otrzymała dofinansowanie w kwocie 2 074 481,78 zł. W ramach niniejszego projektu na terenie naszej gminy zamontowano 84 instalacje fotowoltaiczne, 110 kolektorów słonecznych,

18 pomp ciepła oraz 1 kocioł na biomasę.

Zrealizowanie projektu przyczyni się do poprawy ochrony środowiska naturalnego poprzez zwiększenie wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii. Ponadto wpłynie na zmniejszenie ilości gazów cieplarnianych oraz innych substancji szkodliwych emitowanych do atmosfery, a także ilości odpadów wytwarzanych dotychczas przy spalaniu tradycyjnych surowców energetycznych.

UG

Rządowa pomoc dla sprzedawców chryzantem

W związku z zamknięciem cmentarzy producenci i sprzedawcy chryzantem doniczkowych mogli otrzymać pomoc finansową z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Na pomoc tą mogły liczyć małe i średnie oraz mikroprzedsiębiorstwa, które poniosły straty w związku z decyzją o zamknięciu cmentarzy w okresie od 31 października do 2 listopada.

Kwiaty mogły być odebrane przez samorządy, organizacje pozarządowe lub inne instytucje publiczne. Deklarację w sprawie odbioru należało przekazać do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, właściwego ze względu na miejsce preferowanego odbioru kwiatów.

Gmina Dynów włączyła się w akcję pomocy dla producenta kwiatów z terenu naszej gminy. Został złożony wniosek na odbiór 1250 szt. Chryzantemy zostały złożone w miejscach upamiętniających bohaterów, grobach, kościołach oraz w wybranych punktach gminy.

UG

Kolejny etap budowy sieci kanalizacji sanitarnej zakończony

Zakończono realizację projektu "Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Harta - Dynów (Krzywdy)" w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Przedmiotem projektu była budowa odcinka kanalizacji sanitarnej na działkach w obrębie miejscowości Harta. Celem projektu było ure-

gulowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej poprzez budowę odcinka kanalizacji w Gminie Dynów.

12 istniejących gospodarstw domowych jak i nowo powstałe budynki, mają możliwość przyłączenia się do kanalizacji, zapewniając poprawę warunków sanitarnych w miejscu zamieszkania.

Całkowita wartość projektu po przetargu wyniosła 161 923,20 zł. Dofinansowanie wyniosło 103 031,73 zł, pozostała kwota została sfinansowana z budżetu gminy.

Prace wykonała firma wykoniona w przetargu nieograniczonym Hydro-Met sp. z o.o. z Futomy.

UG

Przydomowe oczyszczalnie ścieków

Projekt pn. „Ochrona różnorodności biologicznej na terenie Gminy Dynów poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków” obejmuje zakup i montaż 124 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz przeprowadzenie działań w zakresie edukacji ekologicznej.

Celem projektu jest wzmocnienie mechanizmów ochrony różnorodności biologicznej w rejonie. Projekt jest realizowany na terenie 4 miejscowości gminy Dynów tj. Bachórz, Dąbrówce Starzeńskiej, Dylągowej i Pawłokomie znajdujących się na obszarze NATURA 2000 poza aglomeracją.

W związku z powyższym w dniach 9 i 10 września odbyły się szkolenia infor-

macyjne dla mieszkańców.

Procesy oczyszczania ścieków są bardzo ważnym aspektem ochrony środowiska. Wprowadzanie ścieków nieoczyszczonych do ziemi powoduje zanieczyszczenie gleby oraz przenikanie tych zanieczyszczeń przez glebę do wód podziemnych z których zasobów zasilane są nasze ujęcia wody. Odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód powierzchniowych powoduje zanieczyszczenie jezior i rzek. Substancje znajdujące się w ściekach nieoczyszczonych negatywnie wpływają na jakość wody, powodując zmianę barwy, smaku oraz zmętnienie, co ogranicza jej przydatność do spożycia, a znajdujące się w wodzie organizmy chorobotwórcze mogą powodować zatrucia pokarmowe. Zastosowanie

przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków to lepsze rozwiązanie niż składowanie ścieków w zbiornikach bezodpływowych.

Zostały podpisane 124 umowy z mieszkańcami gminy na realizację przydomowych oczyszczalni. Obecnie przygotowujemy jest Program Funkcjonalno-Użytkowy potrzebny do ogłoszenia przetargu. Niezwłocznie po jego otrzymaniu zostanie ogłoszony przetarg na realizację zadania projektowania i montażu oczyszczalni w systemie „zaprojektuj-wybuduj”.

Mając nadzieje, że sytuacja epidemiologiczna w kraju nie pokrzyżuje planów to wiosną zaczną się realizacja projektu u mieszkańców.

UG

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Odnowione przystanki

W ciągu drogi Wojewódzkiej Przemysł-Domaradz wyremontowane zostały wiaty przystankowe. Zakres prac obejmował wykonanie nowych tynków, częściową wymianę poszycia blachar-

skiego, zmianę kolorystyki oraz zostały wymienione ławki. Przystanki otrzymały też nowe tablice z nazwą zwyczajową przystanku. W miejscowości Harta wymienione zostały 2 wiaty przystankowe

pozyskane od MPK Rzeszów. W dalszym ciągu, sukcesywnie wymiana wiat lub remont będzie rozszerzany na pozostałe miejscowości.

UG

SEGREGACJA ODPADÓW

SPOSÓB SEGREGACJI ODPADÓW NA TERENIE GMINY DYNÓW

METALE I TWORZYWA SZTUCZNE

✓ WRZUCAMY

- ▶ odkręcone i zgniecione plastikowe butelki po napojach
- ▶ nakrętki, o ile nie zbieramy ich osobno w ramach akcji dobroczynnych
- ▶ plastikowe opakowania po produktach spożywczych
- ▶ opakowania wielomateriałowe, np. kartony po mleku i sokach
- ▶ opakowania po środkach czystości, np. proszkach do prania, kosmetykach, np. szamponach, paście do zębów) itp.
- ▶ plastikowe torby, worki, reklamówki, inne folie
- ▶ aluminiowe puszki po napojach i sokach
- ▶ puszki po konserwach
- ▶ folię aluminiową
- ▶ metale kolorowe
- ▶ kapsle, zakrętki od stoików

✗ NIE WRZUCAMY

- ▶ butelek i pojemników z zawartością
- ▶ plastikowych zabawek
- ▶ opakowań po lekach i zużytych artykułów medycznych
- ▶ opakowań po olejach silnikowych
- ▶ części samochodowych
- ▶ zużytych baterii i akumulatorów
- ▶ puszek i pojemników po farbach i lakierach
- ▶ zużytego sprzętu elektronicznego i AGD

SZKŁO

✓ WRZUCAMY

- ▶ butelki i słoiki po napojach i żywności, w tym butelki po napojach alkoholowych i olejach roślinnych
- ▶ szklane opakowania po kosmetykach, jeżeli nie są wykonane z trwale połączonych kilku surowców

✗ NIE WRZUCAMY

- ▶ ceramiki, doniczek, porcelany, fajansu, kryształów
- ▶ szkła okularowego
- ▶ szkła żaroodpornego
- ▶ zniczy z zawartością wosku
- ▶ żarówek i świetlówek
- ▶ reflektorów
- ▶ opakowań po lekach, rozpuszczalnikach, olejach silnikowych
- ▶ luster
- ▶ szyb okiennych i zbrojonych
- ▶ monitorów i lamp telewizyjnych
- ▶ termometrów i strzykawek

PAPIER

✓ WRZUCAMY

- ▶ opakowania z papieru, karton, tekturę (także falistą)
- ▶ katalogi, ulotki, prospekty
- ▶ gazety i czasopisma
- ▶ papier szkolny i biurowy, zadrukowane kartki
- ▶ zeszyty i książki
- ▶ papier pakowy
- ▶ torby i worki papierowe

✗ NIE WRZUCAMY

- ▶ papieru lakierowanego i powleczonego folią
- ▶ papieru zatłuszczonego lub mocno zabrudzonego
- ▶ kartonów po mleku i napojach
- ▶ papierowych worków po nawozach, cementie i innych materiałach budowlanych
- ▶ tapet
- ▶ pieluch jednorazowych i innych materiałów higienicznych
- ▶ zatłuszczonych jednorazowych opakowań z papieru i naczyń jednorazowych
- ▶ ubrań

ODPADY BIODEGRADOWALNE

✓ WRZUCAMY

- › odpadki warzywne i owocowe, w tym obierki itp.
- › gałęzie drzew i krzewów
- › skoszoną trawę, liście, kwiaty
- › trociny i korę drzew
- › niezaimpregnowane drewno
- › resztki jedzenia

✗ NIE WRZUCAMY

- › kości zwierząt
- › oleju jadalnego
- › odchodów zwierząt
- › popiołu z węgla kamiennego
- › leków
- › drewna impregnowanego
- › płyt wiórowych i pilśniowych MDF
- › ziemi i kamieni
- › innych odpadów komunalnych, w tym niebezpiecznych

ODPADY ZMIESZANE

- › do pojemnika z odpadami zmieszanymi należy wrzucać wszystko to, czego nie można odzyskać w procesie recyklingu, z wyłączeniem odpadów niebezpiecznych

POPIÓŁ z domowych palenisk należy wyrzucać do worków koloru szarego

ODPADY WIELKOGABARYTOWE

Odpady wielkogabarytowe: meble i sprzęt AGD, zużyte opony z samochodów osobowych, motocykli i rowerów - takie odpady będzie można oddać bez dodatkowej opłaty w trakcie obwoźnej zbiórki, która będzie organizowana 1 raz w roku lub przekazać indywidualnie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny należy oddać w sklepie przy zakupie nowego sprzętu lub będzie można oddać bez dodatkowej opłaty w trakcie obwoźnej zbiórki, która będzie organizowana 1 raz w roku lub przekazać indywidualnie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

ZUŻYTE BATERIE I AKUMULATORY

Zużyte baterie i akumulatory należy oddać przy zakupie nowych lub przekazać indywidualnie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

PUNKT SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH - DYNÓW, UL. WUŚKI 126

Mieszkańcy w ramach opłaty, którą będą uiszczać za odpady komunalne, będą mogli przekazać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK-u) odpady problemowe, tj.: odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, zużyte świetlówki, opakowania po nawozach i środkach ochrony roślin, opakowania po farbach, lakierach i rozpuszczalnikach, lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć, urządzenia zawierające freony, inne odpady niebezpieczne, odpady budowlane i rozbiórkowe (tylko te, które powstały w gospodarstwie domowym na skutek drobnych robót niewymagających pozwolenia na budowę czy zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia robót do starosty).

Fundusze dla OSP z terenu gminy

We wrześniu w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie odbyła się uroczystość podpisania i przekazania umów na wsparcie zadania realizowanego w ramach ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych, który umożliwił dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek ochotniczych straży pożarnych. Środki trafiły do 52 jednostek ochotniczych straży pożarnych z powiatu rzeszowskiego. Z terenu naszej gminy wsparcie otrzymały **OSP Dąbrówka Starzeńska, OSP Harta, OSP Łubno i OSP Ulanica**. Nasze jednostki wzbogacą się o sprzęt wartości 65 052,98 zł. Środki na ten cel pochodzą z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie

w kwocie 59.052,98 zł oraz z budżetu Gminy Dynów w wysokości 6.000 zł. Ponadto jednostki OSP otrzymały fundusze z innych źródeł:

OSP DĄBRÓWKA STARZEŃSKA

zrealizowała projekt z MSWiA pn.: „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych”. Wartość projektu wyniosła 20 541 zł z czego dotacja MSWiA na kwotę 13 000 zł, środki z budżetu gminy 7 541 zł. Ze środków tych został wykonany remont pomieszczeń garażowych - wymiana bram garażowych.

OSP BACHÓRZ

zrealizowała projekt z MSWiA pn.: „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej

do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego”. Wartość projektu wyniosła 59 705,52 zł z czego dotacja na kwotę 39 889 zł, środki z budżetu gminy 19 728 zł. Z tych środków został wykonany remont garażu OSP tj. rozbudowa instalacji c.o., wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana oświetlenia, remont ścian i posadzki oraz uzupełnienie wyposażenia poprzez zakup sprzętu specjalnego, wyposażenia osobistego i ochronnego.

OSP LASKÓWKA

Zostały wykonane prace remontowe w Domu Strażaka i garażu OSP Laskówka, m. in. wymiana drzwi wejściowych do Domu Strażaka. Środki finansowe z budżetu gminy w wysokości 7 642,44 zł.

OSP ULANICA

realizuje projekt z Funduszu

Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników, na realizację zadania publicznego w zakresie ratownictwa i ochrony ludności pn. „Wspieranie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenów wiejskich w ramach modernizacji, remontu i rewitalizacji budynków użyteczności publicznej ratownictwa, edukacji dla społeczności lokalnej”. Wartość projektu wynosi 14 000 zł, z czego dotacja na kwotę 10 000 zł, środki z budżetu gminy 3 000 zł, środki własne 1 000 zł. Ze środków tych zostały wyremontowane dwa pomieszczenia na poddaszu Domu Ludowego z przeznaczeniem na utworzenie Izby Pamięci.

UG

Wymiana oświetlenia w Bachórze

W miejscowości Bachórz zostało wymienionych 27 lamp na ledowe na odcinku od Ronda do Parku. Został również uruchomiony obwód Harta 1 czyli oświetlenie Ronda. Koszt wymiany wyniósł 22.000 zł i został sfinansowany z budżetu gminy. Inwestycja przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa i komfortu jazdy kierowców.

UG

Odświeżenie pamiątkowej tablicy ofiar NKWD

20 września 2020 r. w Harcie odbyły się uroczystości odsłonięcia pamiątkowej tablicy z nazwiskami dziewięciu mieszkańców Harty aresztowanych przez NKWD w marcu 1945 r. i deportowanych na Sybir.

Na tablicy widnieją nazwiska: Walentego Karnasa, Józefa Lignowskiego, Jana Łysiaka, Henryka Mnicha, Władysława Nowaka, Stanisława Sieńko, Stanisława Siry, Jana Śmietany, Tadeusza Śmietany, ludzie Ci zostali skierowani do katorżniczej pracy w łagrze Bajdajewka k. Nowokuźniecka w Obwodzie Kemerowskim w ZSRS, z której wszyscy powrócili, pan Stanisław Sieńko jako jedyny żyje do dnia dzisiejszego.

Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w kościele pw. św. Mikołaja w Harcie w intencji deportowanych, po której nastąpił uroczysty przemarsz do budynku Szkoły Podstawowej, gdzie odsłonię-

to i poświęcono pamiątkową tablicę na budynku szkoły. Odbył się Apel Pamięci, oficjalne wystąpienia zaproszonych gości, program artystyczny w wykonaniu miejscowej młodzieży oraz złożenie kwiatów pod odsłoniętą tablicą.

W uroczystości uczestniczyli członkowie rodzin deportowanych mieszkańców Harty, dr Piotr Szopa - naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Rzeszowie i Grzegorz Leszczyński, przedstawiciele władz wojewódzkich i samorządowych z Jolantą Sawicką - wicewojewodą podkarpackim na czele, Marek Sitarz - wicestarosta rzeszowski, Robert Godek - dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojciech Piech - Wójt Gminy Dynów, żołnierze 5 Batalionu Strzelców Podhalańskich z Przemyśla, przedstawiciele Strzelców, Związku Sybiraków z Przemyśla i gminy Orły, mieszkańcy Harty.

Tablica została sfinansowana przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie, organizatorami uroczystości był Społeczny Komitet Organizacyjny.

Źródło: IPN Rzeszów
Fot. Grzegorz Leszczyński-
IPN Rzeszów

Wioski tematyczne

„Wioski tematyczne szansą rozwoju obszarów podkarpackich Lokalnych Grup Działania”

Od maja do października 2020 r. Lokalna Grupa Działania „Pogórze Przemysko – Dynowskie” realizowała projekt dla lokalnych liderów z obszaru 18 gmin Województwa Podkarpackiego dotyczący tworzenia wiosek tematycznych. Wstępne spotkania informacyjne, w których wzięło udział łącznie 120 osób zainteresowały przedstawicieli społeczności wiejskich z Podkarpacia i zachęciły do udziału w projekcie. Z Gminy Dynów aktywnością w tym zakresie wykazali się liderzy z Harty, Ulanicy i Wyręb. Zmobilizowali oni zespoły robocze spośród mieszkańców swoich miejscowości i wzięli udział w kolejnych etapach projektu, czyli w warsztatach metodycznych i wyjazdach studyjnych.

Uczestnikom projektu przedstawiono ideę tworzenia wiosek tematycznych, jako nowych form i metod rozwoju obszarów wiejskich.

Podczas warsztatów uczestnicy pracowali nad identyfikacją zasobów w swoich miejscowościach i planowali ich wykorzystanie do stworzenia oferty swojej wsi tematycznej.

Wyjazdy studyjne zorganizowano w okolice Bolesławca i Zieleńca. Uczestnicy mieli okazję zobaczyć jak działają utworzone na Dolnym Śląsku wioski tematyczne. Wioska tematyczna Borówki – Wioska Darów Lasu (gm. Gromadka) zaoferowała uczestnikom wyjazdu udział w warsztatach zielarskich, zwiedzanie eko-muzeum „Wrzosowa Chata”, przejście bosą trasą - ścieżką zmysłów. W Konradówce – Rogatej Wsi zwiedzano „Zagrodę pod Byczym Rogiem”, wzięto udział w grze terenowej „Rogatym Szlakiem”. W Niedźwiedzicach w wiosce bociana także czekał na wizytujących Quest oraz warsztaty artystyczne. Uczestnicy projektu zwiedzili także Owiesno

– wioskę okrągłego zamku, Dobrocin – wioskę bajek i legend, Uciechów – wioskę dobrego humoru

Zdobyta wiedza, a co za tym idzie mnóstwo nowych pomysłów na rozwój podkarpackich wsi wpływa na promocję jakości życia na wsi lub też promocję wsi jako miejsca do życia i rozwoju zawodowego. Uczestnicy projektu mieli okazję doświadczyć na czym polega współpraca lokalnej społeczności z instytucjami i przedsiębiorstwami turystycznymi przy tworzeniu i implementacji konkretnego produktu turystycznego.

Po wielu dyskusjach, czasami burzliwych, wypracowano m.in. następujące pomysły na nazwy tematycznych wsi: **Harta - Wieś Darów Ziemi**, **Wyręby - Malinowy Raj**, **Ulanica - Wieś Gościnnej Ulejanki**, a także Rokietnica - Kraina ze Smakiem, Babice - Wioska Kreatywnych Kobiet, Nienadowa - Kraina Ziół i Kwiatów, Markowa - Kraina na Słupach, Zapałów - Owocowa Wioska, Tryńcza - Zakole Talentów, Dzwonowa - Wioska Tradycji Ludowych, Mokrzec - Wioska Łanów Zbóż, Gębiczyna - Miodowe Wzgórze, Dęborzyn - Zakątek Zielarek.

Projekt spotkał się z dużym zainteresowaniem. Wstępnie zakładano, że tylko 4 miejscowości podejmie się aktywnej pracy nad Programem Promocji i Rozwoju Wsi Tematycznej. Tym czasem w warsztatach metodycznych wzięło udział aż 13 zespołów, które pracowały nad planami rozwoju swoich społeczności. Wprawdzie wypracowanie tych programów to dopiero pierwszy krok w podejściu do rozwoju wsi tematycznych, jednak część aktywnych mieszkańców, rozpoczęła poszukiwanie źródeł finansowania dla swoich wypracowanych pomysłów, a mogą skorzystać z funduszy sołeckich, programów dotacyjnych na małe granty, np. FIO lub też składając

wnioski do projektów grantowych ogłaszanych przez LGD. *Czego przykładem jest wieś Wyręby, która skorzystała z ogłoszonego w LGD konkursu i złożyła wniosek na dofinansowanie utworzenia zaplanowanej wioski tematycznej. Za otrzymaną dotację w wysokości 25 tys. zł. zaplanowano utworzyć ciekawe*

szlaki turystyczne, przygotowanie oferty warsztatów, a także stworzenie „malinowego” wizerunku wsi.

Geocaching – zabawa w tworzenie skrytek i szukanie skarbów w Gminie Dynów

Jednym z elementów powiązanych z ofertą wsi tematycznych jest zaangażowanie się we współtworzenie gry

terenowej zwanej geocachingiem. Uczestnicy warsztatów mieli okazję poznać tę formę przyciągania turystów. Społeczności zainteresowane tematem już stworzyły w swoich miejscowości skrytki geocachingowe, które można odkrywać w Wyrębach, Harcie i Ulanicy. Skrytki cieszą się zainteresowaniem, a ich

popularność można śledzić na stronie <https://www.geocaching.pl/> Utworzone skrytki to m.in.: Malinowy Król - Malinowy Raj - Wyręby, Skarb Gospodyni - Wieś Gościnnej Ulejanki - Ulanica, Dary Ziemi - Św. Florian - Harta.

LGD

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
„Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Wanda ze Skrzyńskich hrabina Ostrowska

Wanda ze Skrzyńskich hr. Ostrowska

Jedyną potomkinią Władysława Skrzyńskiego była córka Wanda (1833-1884). W roku 1856 wyszła za mąż za Władysława hr. Rowita-Ostrowskiego (ok. 1820-1868), który niedługo zmarł. Bezdzietna wdowa dziedziczyła dobra w Bachórze do swej śmierci w 1884 r.

Urodzona 28 listopada 1833 r. w Bachórze - córka Władysława Skrzyńskiego herbu Zaręmba (1810-1873) i Wandy hr. Jordan-Rozwadowskiej herbu Trąby (1809-1872). Otrzymała staranne wychowanie, adekwatne do swego stanu, któremu służył tak dom rodzinny, jak i częste pobyty we Lwowie, zwłaszcza w okresie zimowym, mające „wprowadzić ją w świat”. Jako jedynaczkę rodzice otaczali córkę najczulszą miłością. Przez przyjaciół i rodzinę nazywana była Dunią. Historię życia Wandy poznajemy przez pryzmat wspomnień i korespondencji, jaką prowadziła ze swą o cztery lata młodszą kuzynką Zofią z Fredrów hr. Szeptycką. Darzyły się wielką sympatią i zaufaniem, dzięki czemu uzyskujemy bardzo wiarygodny obraz osoby i rodziny Wandy. Korespondencja ta stanowi główny materiał źródłowy niniejszego artykułu.

Na wsi, życie Jej płynęło swobodnie, wesołe, więcej nawet gwarliwie niż w mieście, przez samo położenie i tradycyjną szeroką gościnność Bachorza. Dzień po dniu goście, zjazdy rodzinne, polowania, wycieczki w sąsiedztwo, bale i zabawy...

Wanda Skrzyńska już w młodym wieku dała się poznać jako osoba poważna, bardzo skłonna zasiąść do lektury wartościowej książki niż zabawić gości. Charakter domatorki, nieczęsto spotykany u 11 letniej dziewczynki, potwierdza jeden z jej listów do Zofii:

... nikt więcej odemnie własnego kącika nie ceni - wolno mi tu być wesołą lub smutną, wolno marzyć i uśmiechnąć się, a z uśmiechu nikomu nie zdać sprawy - i popłakać, a łza nikogo niepokojem nie nabawi. I obecność Bożą lepiej tu pojmuję, silniej czuję - i zdaje mi się, że byłabym sto razy lepszą, gdybym stąd nigdy nie wychodziła ...

Kuzynka Zofia trafnie określa Dunię jako osobę zamkniętą, podkreślając jej wielką niewinność duszy - jasność rozumu i bogactwo serca.

Mając 23 lata wyszła za mąż za Władysława hr. Rawita-Ostrowskiego (ok. 1820-1868). Małżeństwo było dobrane i skądinąd szczęśliwe. Daremnie tęskniło za potomstwem, którego ostatecznie się nie doczekało.

12-go kwietnia 1856 r. śliczne było to w Bachórze wesele jedynaczki, wśród całego przepychu szlachecko-pańskiego dworu. Od ołtarza pobłogosła-

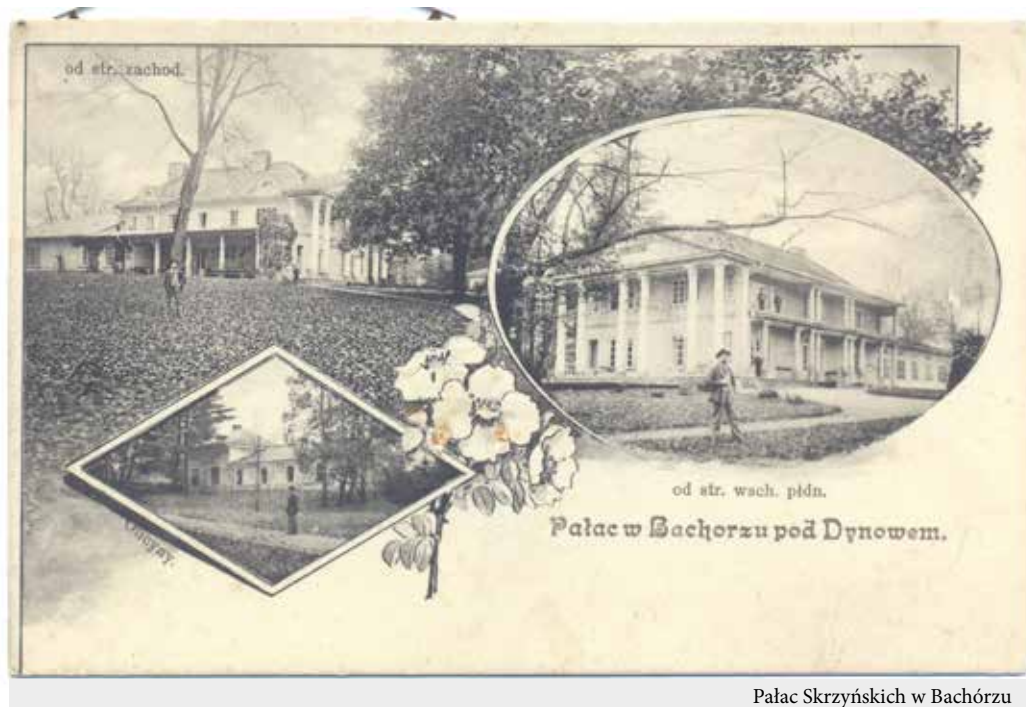
wiona przez stryja, nie tylko Rodziców, rodziny, ale okolicy całej zdawała się być dzieckiem najdroższem; a wśród gwaru i wzruszeń, sama taka skupiona, cicha, taka niezmiernie promienna ...

Małżonkowie zamieszkali w majątku Kobylniki koło Skalbmierza. Rozstanie z Bachórzem było trudne. Dziś tydzień wyjechaliśmy z Bachorza, a dotąd, Zosiu, czuję ostatni uścisk Babuni, widzę papę stojącego na ganku, z wyrazem twarzy, którego nigdy nie zapomnę - coś mi serce rozrywa na wspomnienie jego. Gdy żegnał Władzia, powiedział mu: »bądźcie szczęśliwi!« - mnie tylko »Adieu«...

Do swej nowej, zacnej rodziny, od razu przyłączyła całym sercem. Jednak już we wrześniu 1856 r. zaczęła coraz częściej zapadać na zdrowiu. Oddalała się jej nadzieja na potomstwo. Wiosną 1857 r. udaje się na leczenie do Berlina, stamtąd do wód w Bad Nauheim. Tam, po kilku tygodniach uznano, że kuracja jej zaszkodziła. Dalsze leczenie odbywa w Bad-Baden oraz w Würzburgu. W liście do Zofii pojawia się myśl, która wielokrotnie będzie powracać w życiu Wandy: ...Władzio niech mi przebaczy tę myśl, bluźniącą szczęściu naszemu,

ale mnie się nieraz wydaje, że nie życie wśród świata, lecz klasztor właściwą był moją drogą ...

W lipcu 1858 r. zakończyła leczenie. Niezupełnie jeszcze zdrowa, powróciła do domu. Tutaj małżonków Ostrowskich dotyka niebawem śmierć hrabiny Zofii Ostrowskiej - matki Władysława. Być może chęć zerwania z przeszłością, może potrzeba zmiany otoczenia sprawiają, że w maju 1859 r. Kobylniki zostają sprzedane. Ze sprzedażą Kobylnik kończyła się pierwsza część jej małżeńskiego życia. Nabycie Kościelca, majątku pod samym Krakowem, przybliżyło Wandę do rodzinnego Bachorza. Nie dane jej jednak było zaznać spokoju. Teraz z kolei choroba męża na kolejne lata przysporzyła jej całego pasma zmarłowień. W lutym 1865 r. zmarła ukochana babcia, Konstancja z Fredrów Skrzyńska. Administracja majątku dla chorego męża stawała się coraz bardziej uciążliwa. Postanowiono sprzedać Kościelec który nie przynosił dochodów i skupić się na ratowaniu zdrowia Władysława. Jednak podupadający majątek sprzedać było trudno. Małżonkowie przebywali najczęściej w Krakowie i w Bachórze a zimą we Lwowie. W 1868 r. choroba męża tak się rozwinę-

Pałac Skrzyńskich w Bachórze

ła, że zagrażała jego życiu. Przewieziono go więc ze Lwowa do Salzbrunn. Leczenie choroby płuc nie przynosiło oczekiwanego polepszenia stanu zdrowia. Plany wyjazdu na leczenie do Merano, a później do Wenecji były mało prawdopodobne ze względu na uciążliwość podróży. Postanowiono wracać do domu. Powrót okazał się ostatnią podróżą Władysława. Po dotarciu zaledwie do Wrocławia, w wynajętym mieszkaniu dokończył życia.

Przyjął Święte Oleje, z zupełną przytomnością; od godz. 3-ej do 6-ej konał, trzymając ciągle rękę Duni, z oczami w Nią wlepionymi, całując obrączkę swą ślubną, zanim ją w ręce żony oddał, urywanemi słowy raz jeszcze ją pożegnał i spokojnie o 6-ej ducha oddał ...

Wanda miała 35 lat, gdy została wdową. Musiała się uporać ze sprzedażą ciągle nie sprzedanego Kościelca. Jak zawsze mogła liczyć na rodziców, do których powróciła w żałobie w 1869 r. W lutym 1872 r. zachorowała matka Wandy i po trzech miesiącach zmarła 9 maja.

Piętnaście miesięcy po śmierci matki, z życiem pożegnał się ojciec, którego Wanda darzyła szczególną miłością ze względu na podobieństwo charakterów. Jak pisze Zofia Szeptycka: *Był to ostatni cios, który na tryb jej życia wpłynął, ale nie ostatni, który w Nią uderzył. I dalej pisze jeszcze: Ale wracam jeszcze do tego sierpnia 1873 r., kiedy znalazła się samą, na czele majątku dużego, spraw trudnych i ciężarów przewyż-*

szających nieraz siły Jej ...

Ostatecznie nie wiemy, jak potoczyły się losy majątku Kościelca. Wanda pozostała właścicielką Bachórzeza i od tej chwili zaczęła realizować swój dawno tkwiący w niej cel – służbę Bogu i ludziom.

W tym czasie hrabina Ostrowska jeszcze bardziej okazuje szeroko otwarte serce wszystkim potrzebującym. *Ona, Pani zacnego rodu i znacznej fortuny nie wahała się każdego dolą i niedolą zajmować się osobiście, i nie ciężko jej było, jakby równą sobie, przytulić do swych piersi głowę biednej chłopki, co przychodziła się pozalić, że śmierć jej dziecię wydarła; cierpliwie słuchać długich narzekań; własną ręką opatrywać licznych chorych, co się do niej po radę i pomoc garnęli ... . I nie tylko sercem i czasem, ale i mieniem swoim z potrzebującymi się dzieliła.*

Była fundatorką ochronki w Bachórzezu, otwartej 17 listopada 1873 r., do której sprowadziła siostry Służebniczki ze Starej Wsi. Stało się tak na skutek epidemii cholery, która dziesiątkowała ubogie społeczeństwo. Siostry otrzymały od hr. Ostrowskiej dom i zapewnienie utrzymania. Służebniczki opiekowały się chorymi w Bachórzezu i okolicy. Zgromadzenie to stało się celem samej Wandy Ostrowskiej, do którego pragnęła wstąpić.

Na kilka miesięcy przed zgonem odezwała się w niej silniej niż kiedykolwiek tęsknota do życia zakonnego, w którym ufała, że więcej będzie mogła zbliżyć się do Boga, i zupełnie niż do-

Epitafium w prezbiterium kościoła w Bachórzezu

tychczas Mu się poświęcić.

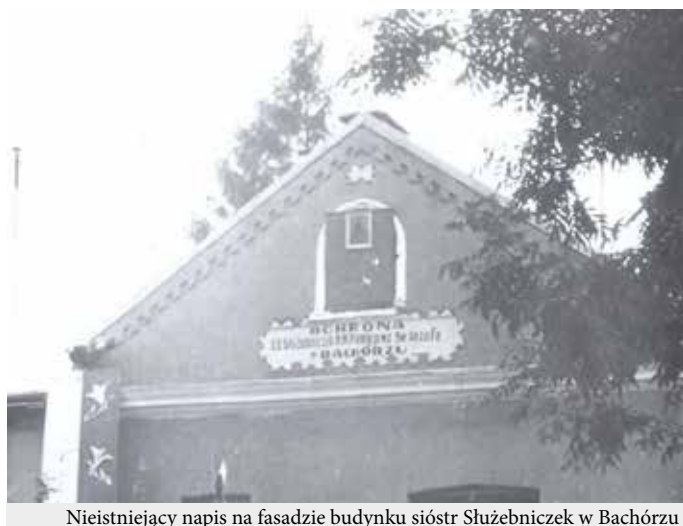
Myśl o życiu zakonnym pojawiała się u Wandy już kilkakrotnie. Najpierw po śmierci męża, ale jako jedynaczka nie odważyła się pozostawić bez opieki starych rodziców. Po ich śmierci po raz kolejny zatęskniła do zacisza klasztornego. Lecz duchowi doradcy zgodnie ją przestrzegali, że boleść bywa złym doradcą przy braku wyraźniejszych znaków prawdziwego powołania. Jak już wyżej wspomniano, ostateczną decyzję Wanda podjęła tuż przed śmiercią.

Wilię Bożego Narodzenia przepędziła u swego brata stryjcznego [Zdzisława Skrzyńskiego w Harcie], dla którego poczuwała się do szczególnej wdzięczności za wieloraką pomoc, jakiej jej udzielał w zarządzie majątku. Tam niespodziewanie zastała. Ostatnie jej pożegnanie było „chorobą swoją, święta wam zepsuje”. Powróciła chora do domu: - ostatnie jej rozporządzenie było: żeby wszystkim w domu i na folwarku umożliwić i ułatwić wysłuchanie Mszy świętej w dzień Bożego Narodzenia: ostatnia prośba była: „pamiętajcie na służebniczki”, które była osadziła w Bachórzezu, aby jej pomagały w pielęgnowaniu chorych i opiece nad dziećmi. Opatrzona śś. Sakramentami umarła w dzień św. Jana, którego w miłości naśladowała: w sobotę, dzień poświęcony Matce Boskiej, której szkaplerz nosiła ...

Zmarła w wieku 51 lat, 27 grudnia 1884 r. w Bachórzezu, na kilka dni przed zamierzonym wstąpieniem do Starowiejskiego klasztoru. Pogrzeb odbył

się 30 grudnia w Harcie. Zarówno w ostatnich latach życia, jak i po śmierci, porównywana była do wielkiej dobrodziejki Kościoła Katarzyny Wapowskiej. To hr. Ostrowskiej należy przypisać zbudowanie obecnego kościoła murowanego w Bachórzezu. Poprzedni, drewniany, chylił się ku upadkowi. Pierwotny kościół, zakupiony jeszcze przez Katarzynę Wapowską został zniszczony przez powalone drzewo w 1770 r. Fundatorem kolejnego, również drewnianego kościoła, wzniesionego w 1775 r. i poświęconego w 1777 r. był ks. Antoni Skrzyński. Obecny, murowany powstał z inicjatywy hr. Ostrowskiej, ale kosztem wiana nieżyjącej już babki Wandy Ostrowskiej - Ludwiki z Fredrów hr. Rozwadowskiej (1786-1839) w latach 1871-1873. Ciało Ludwiki spoczywa w podziemiu prezbiterium nowej świątyni, a w ścianie po prawej jego stronie umieszczona jest tablica potwierdzająca ten fakt. Pragnieniem zmarłej było utworzenie w Bachórzezu samodzielnej parafii. Dotychczas bowiem Bachórzez, mimo posiadania świątyni, należał do parafii Harta. Po śmierci hrabiny Ostrowskiej, Zdzisław Skrzyński, który odziedziczył jej majątek, podjął się realizacji ostatniej woli zmarłej. W 1886 r. przyjął na siebie prawa i obciążenia patronatu nad kościołem w Bachórzezu, co otwierało drogę do utworzenia ekspozytury, a następnie pełnoprawnej parafii.

Józef Stolarczyk

Nieistniejący napis na fasadzie budynku sióstr Służebniczek w Bachórzezu

Nowe książki dla szkolnych bibliotek

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

 BIBLIOTEKA
NARODOWA
NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA

W ramach Narodowego Programu Czytelnictwa osiem szkół z terenu gminy Dynów otrzymało dofinansowanie na zakup książek, w tym nowości wydawniczych i lektur do bibliotek szkolnych.

W ramach projektu zostały zakupione książki za kwotę 28.600 zł w tym 5.720 zł wkładu własnego zapewnił organ prowadzący, czyli gmina Dynów.

Biblioteki szkolne wzbogaciły się o kilkadziesiąt pozycji książkowych w tym lektur szkolnych, bajek, opowieści i albumów.

UG

SP Dąbrówka Starzeńska

SP Ulanica

„Dbam o środowisko, korzystam z OZE” – konkurs i jego laureaci z Gminy Dynów

W okresie wakacyjnym Lokalna Grupa Działania „Pogórze Przemysko – Dynowskie” ogłosiła konkursy dla mieszkańców gmin członkowskich, pod hasłem „Dbam o środowisko, korzystam z OZE”, które zostały zorganizowane w ramach Planu Komunikacji LGD jako kampania informacyjna, której celem jest podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, w tym propagowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Instytucja zarządzająca PROW 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Roz-

woju Wsi. Wydarzenie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Poddziałania 19.4 „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Do konkursów wpłynęło łącznie 66 prac, które komisja konkursowa oceniła w dniu 17.09.2020 r. przyznając nagrody za I, II i III miejsca oraz wyróżnienia.

Zadaniem wykonanych do konkursu prac było przedstawienie ciekawych zagadnień związanych ochroną środowiska, w tym rozwiązań

dotyczących OZE, własnych doświadczeń i opinii z tym związanych, rozwiązań stosowanych w swoim otoczeniu: domu/ogrodzie/gospodarstwie.

Laureatami konkursu z terenu Gminy Dynów zostali:

I miejsce w kategorii II – klasy V-VIII

Emilia Szul Ulanica- **II miejsca w kategorii II – klasy V-VIII**

Iwona Hadam Bachórz- **III miejsce w kategorii II – klasy V-VIII**

Wyróżnienia otrzymali - w kategorii I – klasy I-IV

Karolina Szul Ulanica
Milena Cieśla Bachórz
Kinga Paściak Bachórz
Zuzanna Domińczyk Bachórz

- w kategorii II – klasy V-VIII

Zuzanna Marszałek Ulanica
Julia Paściak Bachórz

LGD

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Kolejny sukces uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 im. ks. Bronisława Markiewicza w Harcie

Projekt „Tradycyjny sad” jest prowadzony w ścisłej współpracy z ośrodkiem Polskiej Akademii Nauk w Powsinie, zajmującym się tematem starych odmian drzew sadowniczych w aspekcie tworzenia banku genów odmian historycznych. Stworzenie **Pomologicznej Mapy Polski** ma na celu zlokalizowanie historycznych odmian drzew owocowych - jabłoni, grusz, śliw, czereśni i wiśni. Stanowią one cenne źródło genów roślin sadowniczych. Celem działania jest ich odnalezienie i rozmnożenie zanim znikną z mapy Polski. Jest to zadanie bardzo ważne i pilne, ponieważ stare drzewa tradycyjnych odmian drzew często stanowią ostatnią ostoję odmiany sprowadzonej w dawnych czasach w dane rejon.

W ostatnich 50 latach wyginęło 80% populacji drzew starych odmian, które były naszym dziedzictwem narodowym i wiązały się z tradycją przygotowywania zdrowych i pożywnych potraw z owoców polskich ziem. W ramach projektu prowadzonego przez PAN tworzona jest mapa Polski zawierająca lokalizacje występowania drzew starych odmian.

Nasi uczestnicy projektu „Tradycyjny Sad” włączyli się w tworzenie tej mapy przeprowadzając wywiad środowiskowy i wyszukując takie stare drzewa. Zdobyli największą liczbę punktów i tym samym **I miejsce w Polsce**.

Alicja Banaś

Z wielką radością przedstawiamy wyniki dodatkowego etapu projektu „Tradycyjny Sad”.

Poniżej lista zespołów, które przesłały najlepsze raporty i otrzymają nagrody rzeczowe:

- Tradycjanie
- Lipniak2
- Mini Sadownicy Sp6
- Eko Śliweczki

WYNIKI

Wyniki konkursu - w etapie „MAPA” - dla wszystkich uczniów Kolejność zespołów według ilości zdobytych punktów:

Lp.	Nazwa zespołu	Miejscowość	punkty
1	Tradycjanie	Harta	292,00
2	Lipniak2	Lipiny	265,00
2	Mini Sadownicy Sp6	Zamość	265,00
3	Eko Śliweczki	Niechoce	250,00
4	Prunus	Iłemce	179,00
5	Okalewska Siarka	Okalewo	148,00

"Słoneczka" i "Biedronki" w Bachórze

Od 1 września 2019 r. w Szkole Podstawowej w Bachórze funkcjonują dwa oddziały przedszkolne. Grupa I – „Słoneczka”, do której uczęszczają dzieci trzyletnie i czteroletnie oraz Grupa II – „Biedronki”, którą tworzą pięciolatki i sześciolatki z siedzibą w głównym budynku szkoły. W obydwu grupach realizowany jest ten sam program wychowania przedszkolnego, dostosowany jednak do potrzeb rozwojowych oraz możliwości dzieci. Przedszkole zapewnia ośmiogodzinną opiekę w godzinach 7.30 – 15.30, język angielski, bezpłatne zajęcia dodatkowe: religię, rytmikę (gr. I) wychowanie fizyczne (gr.II). Oddziały zostały wyposażone w nowy sprzęt (m.in. monitor multimedialny i podłogę interaktywną), pomoce dydaktyczne, meble, zabawki

oraz nowe elementy na placu zabaw.

W listopadzie dzieci z grupy „Słoneczka” obchodziły wyjątkowy dzień – świętowaliśmy Pasowanie na Przedszkolaka. W krótkim wystąpieniu dzieci przedstawiły małą część tego co potrafią. Przygotowania trwały od października i wszyscy czekali na ten uroczysty dzień. Z uśmiechniętymi buźkami dzieci recytowały wierszyki, śpiewały oraz tańczyły. Wyjątkowa sytuacja, w jakiej się znaleźliśmy nie pozwalała na udział rodziców w tej uroczystości. Na widowni mógł zasiąść tylko Pan Dyrektor, który po obejrzeniu występów dzieci przystąpił do pasowania. Każdy przedszkolak po uroczystym pasowaniu otrzymał pamiątkowy dyplom oraz upominek przygotowany przez rodziców.

Działając w reżimie sani-

tarnym dokładamy wszelkich starań, aby w naszych oddziałach dzieci były bezpieczne, ale jednocześnie by było to miejsce przyjazne dla nich. Dbamy o to, by każde dziecko czuło się tu wyjątkowo, by mogło rozwijać swoje zainte-

resowania. Staramy się pozostać w stałym kontakcie z rodzicami, który choć ograniczony przez panującą pandemię, jest istotnym elementem w osiągnięciu celów wychowania.

Justyna Zabój

Lokalny Festiwal Talentów

W dniu 3 października 2020 r. odbył się I Lokalny Festiwal Talentów z inicjatywy Szkoły Podstawowej w Dąbrówce Starzeńskiej.

W związku z Odkrywaniem Talentów mieliśmy zaszczyt i przyjemność zaprosić Centrum Socjo – Pedagogiczne „Team” s.c. we współpracy ze Stowarzyszeniem Inspiracji i Rozwoju PERSPEKTYWA, które realizowało Lokalny Festiwal Fascynacji – cykl 5 wydarzeń realizowanych w 5 podkarpackich miejscowościach. Każde z nich łączyły: warsztaty, konkursy, pasje i zainteresowania a przede wszystkim dobra zabawa!

Celem zorganizowania Lokalnego Festiwalu Fascynacji było stworzenie przestrzeni w lokalnej społeczności do spędzania czasu w twórczy i kreatywny sposób. Forma spotkania, krótkie warsztaty to jednocześnie zachęta do rozwijania jak też poszukiwania własnych pasji i zainteresowań. Wydarzenie było jednocześnie miejscem spotkania i integracji dzieci, młodzieży, rodziców, lokalnej społeczno-

ści uczestniczących w spotkaniu. Uczestnicy wzięli udział w Pokazie Talentów oraz Mini Warsztatach z zakresu: beat-box, eksperymentów fizyczno-chemicznych, sztuki cyrkowej, udzielania pierwszej pomocy, zdrowego odżywiania, rękodzieła artystycznego. Talentów. Każde dziecko otrzymało pamiątkową nagrodę potwierdzającą uczestnictwo w I Festiwalu Talentów.

Koordynatorka wydarzenia Ewa Świąch przedstawiła ideę przedsięwzięcia oraz jego walory w sferze wychowawczej i artystycznej. Wszystkim dzieciom uczestniczącym w wydarzeniu ufundowano nagrody przez głównego sponsora całego wydarzenia Klub Sportowy ZaSanie Dąbrówka Starzeńska.

W ramach festiwalu na stadionie odbył się mecz o Puchar Zarządu pomiędzy drużynami KS ZaSanie „STARYCH” vs. KS ZaSanie „MŁODZI”. Wynik spotkania to 8:2. Gościnnie w meczu wystąpił Pan Wójt Wojciech Piech - zdobywca 4 bramek dla ekipy „STARYCH”.

Ewa Świąch

Oddziały Przedszkolne z nowym wyposażeniem

Zakończony został projekt „Zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego w gminie wiejskiej Dynów”.

Zostały utworzone 20 dodatkowe miejsca wychowania przedszkolnego w istniejących 3 Oddziałach Przedszkolnych w Dylągowej, Pawłokomie i w Bachórze.

Projekt zakładał realizację zajęć w ramach podstawy programowej, zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz dostosowanie bazy lokalowej wraz z organizacją przestrzeni placów zabaw. Celem projektu było zapewnienie dzieciom opieki i edukacji zgodnie z treściami kształcenia zawartymi w podstawie programowej wychowania przedszkolnego, co zwiększy ich szanse edu-

cyjne na dalszym etapie nauki.

W ramach projektu, Oddziały Przedszkolne zostały wyposażone w pomoce dydaktyczne, specjalistyczny sprzęt lub narzędzia do prowadzenia zajęć rozwojowych i edukacyjnych. Ze środków tych zostały również dostosowane pomieszczenia do obowiązujących standardów takie jak wymiana drzwi, zamontowanie rolet czy wykonanie zadasznienia. Każdy oddział otrzymał również elementy wyposażenia placu zabaw.

Oddziały przedszkolne wzbogaciły się m. in. o elementy szatniowe (meble), stoły z krzesłkami, łóżeczka, kanapę wypoczynkową, tablice magnetyczne, wyposażenie kuchni (zmywarko-wyparzarki, lodówki, kuchenkę), sprzęt RTV,

monitory interaktywne z oprogramowaniem, dywany, zabawki edukacyjne oraz elementy wyposażenia placu zabaw.

Wartość projektu wynosi 218.862,50 zł. wkład własny gminy 21.886,25 zł.

Projekt z Działania 9.1

Rozwój edukacji przedszkolnej, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

UG

Ultra Przesilenie – czyli biegi trailowe na Pogórzu Dynowskim

Noc Kupały, palinocka, Sobótka, noc świętojańska... Letnie przesilenie. Szukanie kwiatu paproci, puszczanie wianków na wodę. Po prostu – najkrótsza noc w roku i najdłuższy dzień czyli wspaniała okazja do długiego biegania w przepięknych okolicznościach przyrody, które spotkać można na biegu Ultra Przesilenie – biegi trailowe na Pogórzu Dynowskim. Zawody są rozgrywane na trzech dystansach, których nazwy (jak całej imprezy) nawiązują do staropogańskiej i chrześcijańskiej tradycji:

- 70 km (2000 m+) to **Noc Kupały**,
- 50 km (1350 m+) to **Sobótka**,
- 30 km (915 m+) to **Świętojanka**

Dystanse 70 i 50 km startują na przełomie nocy i dnia, o godzinie 3:30 nad ranem z dynowskiego rynku. Biegacze z dystansu 30 km ruszyli na trasę o godzinie 5:30 z Ośrodka Turystycznego „Błękitny San” w Dynowie. Na terenie tego ośrodka zlokalizowana była również meta wszystkich dystansów.

Zawodnicy rywalizowali na terenach Pogórza Dynowskiego i Doliny Sanu. Ponad 80% trasy prowadzi terenami Gminy Dynów. Biegacze przebiegali przez takie miejscowości jak: Łubno, Pawłokoma, Dylągowa i Dąbrówka Starzeńska. Trasy to przede wszystkim drogi szutrowe i leśne, bardzo mało asfaltu przez co rywalizacja na trasach jest przyjemna chociaż obydwie trasy nie należą do łatwych pomimo, że uczestnicy biegają „tylko” po Pogórzu Dynowskim.

Impreza wyróżnia się wspaniałą rodzinną atmosferą. Na trasie biegacze spotkają kibicujące im Świtezianki oraz mijają wielkie sobótkowe ogniska, a na mecie mają okazję do spróbowania tradycyjnych regionalnych wyrobów prosto z wiejskiego stołu.

W tym roku odbyła się już czwarta edycja Ultra Przesilenia. Impreza z powodu pandemii COVID-19 została przeniesiona z 20 czerwca na 26 września.

W ubiegłym roku w na wszystkich dystansach rywalizowało ponad 250 osób z całej Polski.

Więcej na stronie: biegi.idynow.pl

Partnerem wydarzenia jest Gmina Dynów, a honorowy patronat sprawuje Wójt Gminy Dynów – Wojciech Piech.

Łukasz Domin

LKS Pogórze Bachórz ze wsparciem z programu ministerialnego „KLUB”

Program „KLUB” to jeden z największych dotychczas realizowanych projektów Ministerstwa Sportu i Turystyki, innowacyjny model bezpośredniego wsparcia sportowych środowisk lokalnych, w których klub sportowy stanowi centrum aktywności fizycznej oraz miejsce identyfikacji i kształcenia talentów sportowych.

Klub Sportowy Pogórze Bachórz otrzymał wsparcie finansowe w wysokości 10.000 zł. Wsparciem w ramach programu zostały objęte dzieci w wieku 10-16 lat. Ze środków zostały zakupione piłki, stroje piłkarskie, mury piłkarskie

i sfinansowane wynagrodzenia trenerów. Klub ze środków własnych dofinansował 1.190 zł.

Uczestnicy zostali zgłoszeni do rozgrywek OZPN Rzeszów grupa Młodzik Starszy D1/U13.

W ramach rozgrywek zostały rozegrane następujące spotkania:

- Dnia 05.09.2020 r. - Pogórze Bachórz – Jawor Krzemienica 0:6
- Dnia 12.09.2020 r. - Dynovia Dynów -- Pogórze Bachórz 6:0
- Dnia: 19.09.2020 r. - Pogórze Bachórz – Czarni Kraczkowa 0:6
- Dnia: 25.09.2020 r. - Uks Jaworzanka Jawornik Pol-

ski – Pogórze Bachórz 0:4

- Dnia: 03.10.2020 r. - Pogórze Bachórz – Spec Stal Łańcut 1:2
- Dnia: 10.10.2020 r. - Pogórze Husów – Pogórze Bachórz 4:1
- Dnia: 07.10.2020 r. - Pogórze Bachórz – Błękit Żołynia 3:5

Pogórze Bachórz zajmuje 7 miejsce w tabeli.

Z terenu gminy Dynów do udziału w Programie „Klub” przystąpił również LKS Orzeł Harta.

Tomasz Nowak

Odcinek testowy Rajdu Rzeszowskiego w Dylągowej

Rajd Rzeszowski to jest jedna z imprez motosportowych, która w ostatnich latach tak prężnie się rozwinęła. Reaktywowana po dość długiej pauzie, krok po kroku osiągnęła rangę mistrzostw Europy. Malownicze tereny, przepiękne drogi i atmosfera zbudowana wokół tej imprezy spowodowała, że rajd ten uznawany jest za najlepszy w Polsce. Zawodnicy bardzo chętnie przyjeżdżają do Rzeszowa po to aby w jego okolicach ścigać się z maksymalnymi prędkościami i dostarczać kibicom niesamowitych emocji. Jednakże jak to w sporcie bywa, aby zwyciężyć trzeba się również do tego bardzo solidnie przygotować - cóż, trening czyni mistrza!

Dzięki uprzejmości gminy Dynów od wielu lat mamy możliwość przygotowywania odcinka testowego w miejscowości Dylągowa. Jest to przepiękny fragment drogi, który świetnie odpowiada późniejszym warunkom panującym na trasie imprezy. Co prawda odcinek jest dosyć krótki bo zaledwie dwukilometry, jednakże jego charakterystyka

jest bardzo skomplikowana. Mamy na trasie szybkie partie przez szczyty, mocne hamowania, ciasne zakręty, podbicia i w niektórych miejscach duże prędkości. Droga jest bardzo wąska o dobrej przyczepności. Ustawienie i dopasowanie samochodu do jej charakterystyki idealnie pomaga w znalezieniu najlepszego „setup” do zawodów. Osobiście uwielbiam przyjeżdżać na ten odcinek, czuję się na nim świetnie i jest to jeden z treningów, które w ciągu sezonu najbardziej pomagają mi w przygotowaniach do rajdu. Fakt, iż corocznie odbywamy trening w tym samym miejscu powoduje również, że możemy porównać telemetrię z lat ubiegłych dzięki czemu możemy zaobserwować jak duży progres osiągnęliśmy w ciągu roku.

Korzystając z okazji chciałbym bardzo gorąco podziękować wszystkim mieszkańcom miejscowości Dylągowa za wyrozumiałość oraz za pomoc przy organizacji naszych treningów. Chciałbym również bardzo gorąco podziękować gminie Dynów za możliwość udostępnienia i pomoc uzy-

skaniu wszystkich niezbędnych pozwoleń i formalności aby nasz trening mógł się odbyć.

Grzegorz Grzyb

Polski kierowca rajdowy, dwukrotny rajdowy mistrz Polski, czterokrotny rajdowy mistrz Słowacji

Pastorałka

„Stała nam się dziś nowina”

Stała nam się dziś nowina, czasu godnego
Przybywajcie i witajcie Króla nowego x2

Że Panna Czysta, Panna Maryja Dziecię zrodziła
W Betlejem mieście, w lichej stajence w żłóbku złożyła x2

Między osły, między woły w stajni bydłęcej
Narodził nam się Pan Jezus Chrystus małym dziecięciem x2

Od wschodu słońca, od wschodu słońca trzej króle jadą
Naszemu Panu narodzonemu darunki kładą x2

Jeden dał mirrę, drugi kadzidło, a trzeci złoto
I otrzymują w niebie koronę wszyscy trzej za to x2

A król Herod, a król Herod na to się złości
Kazał wyrąbać malutkie dzieci po całym świecie x2

Najświętsza Panna, Najświętsza Panna gdy usłyszała
Zaraz z Betlejem aż do Egiptu prosto biegała x2

Biegła przez pole, biegła przez rolę, chłop pszeniczkę siał
A sieje sieje chłopku pszeniczkę, jutro będziesz żął x2

A król Herod, a król Herod chce ją dogonić
Bieży przez pole, bieży przez rolę, chłop pszeniczkę żął x2

Szczęść Boże chłopku, chłopku zniwiarku w polu robiący
Czyś ty nie widział jakiej niewiasty z dzieckiem bieżącej x2

Widziałem królu, widziałem panie, gdym pszeniczkę siał
A Bodajby tobie kat głowę zrębał, czemuś nie trzymał x2

Daremne królu, daremne królu Twoje pogonie
Bo tej Panienki z tym dziecięckiem nikt nie dogoni x2